

# TALLINNA POLÜTEHNIK

TPI PARTEIKOMITEE, REKTORAADI, KOMSOMOLIKOMITEE JA AMETIÜHINGUKOMITEE HÄÄLEKANDJA

Nr. 35 (920)

Reedel, 17. novembril 1978

XXX aastakikk

## 10.-17. november- INTERNATSIONAALSE SÕPRUSE NÄDAL

Kaks kuupäeva novembrikuus on kogu maailma progressiivse noorsoo tähtpäevad. Need on 10. november — ülemaailmne noorsoopäev ja 17. november — rahvusvaheline üliõpilaste päev. Leninlik Komsomol tähistab neid kahte päeva internatsionaalse sõpruse nädalaga 10.—17. novembrini. Ka meil instituudis toimuvad ja toimuvad sel puhul mitmed päevakohased üritused:

Kolmapäeval, 15. novembril viidi läbi järjekordne korvpalliturniir (vt. lähemalt rubriik «KES-KUS-MIS»)  
Neljapäeval, 16. novembril oli õppejõudude ja üliõpilaste vaheline maleduell 60 laual (vt. lähemalt «SPORT» 4. lk.).

Reedel, 17. novembril on Taidlejate Majas rektori vastuvõtt sotsialistliku võistluse võitjatele ja parimatele õppuritele.

Laupäeval, 18. novembril on Taidlejate Majas komsomoliaktiivi pidulik õhtu.

Pühapäeval, 19. novembril (aga samuti ka kahel eelneval päeval, 17. ja 18.) esineb Glehni lossis Riia A. Popovi nimelise Raadiotehase tantsuansambel «Andžinis» varietesprogrammiga. Pühapäevane etendus on teenistujatele.

Teisipäeval, 21. novembril on J. Tombi nimelises Kultuuri-palees üliõpilaskonk.

## TEHTUD ON PALJU, TEHA VEELGI ROHKEM

Kolm aastat on möödas eelmisest TPI parteiorganisatsiooni aruandlus-valimiskoosolekust. Need olid pingelise töö aastad, aastad, mil peeti NLKP XXV kongress, mil meie maa pühitses Suure Oktoobri 60. aastapäeva, mil võtsime vastu uue konstitutsiooni.

21. oktoobril andis 19-liikmeline parteikomitee instituudi 376 NLKP liikmele ja 27 liikmekandidaadile aru vahepealsete aastate tööst. Aruandekõnega esines parteikomitee sekretär AADU TALTS.

Allpool refereering sellest kõnest.

### ÕPPE- JA TEADUSTÖÖ

Instituut on eelkõige õppeasutus, millest tuleb, et õppetöö moodustab tema tegevuse tähtsaima osa. Seda juhtimõtet on oma tegevuses pidevalt järginud parteikomitee ja rektoraat. Aastate jooksul on kujunenud heaks tavaks õppetöö tulemuste analüüsimine ja nende ülesannete püstitamine parteikomitee ja nõukogu ühistel istungitel koos komsomoli ja ametiühinguorganisatsioonidega.

Aruandeperioodil on pidevalt täiustatud õppetöö organiseerimist. Parteikomitee algatusel alustati käesoleval aastal uue konkursiga kommunistliku kasvatus korraldamisel eriala õppeainete õpetamise kaudu.

Kuid kavandatud abinõud osutuvad õigeteks siis, kui lõpptulemus on positiivne. See tähendab, kui lõpetanud on spetsialistid, kes hästi tunnevad eriala, kes on omaks võtnud marksistlik-leninliku ideoloogia, mõistavad partei poliitikat ja tahavad osaleda selle tegeliku elluviimisel, teiste sõnadega: kui me oleme suutnud ette valmistada tõelise kommunistmehhitaja.

Aruandeperioodil andis instituut rahvamajandusele 3741 lõpetajat. Meie lõpetajate erialaste teadmiste suhtes ei ole olnud pretensioone. Kuid me ei saa teha järeldust, nagu oleks õppetöö korraldus instituudis vajalikul tasemel ja et põhjust muretsemiseks ei ole. Tegeli-

kult pole selliseks rahuloluks alust. Me oleme pidevalt võlgu rahvamajanduse ees, kuna instituudi lõpetajate arv ei vasta tegeliku vastuvõtu kontingendile.

Kaks kolmandikku väljalangevusest langeb õhtusele ja kaugõppe teaduskonnale. Päevase õppevormi lõpetab keskmiselt 61—69% vastuvõetud üliõpilastest. Sellist kasutegurit ei saa kuidagi normaalseks hinnata. Kui väljalangevust põhjuste järgi analüüsida, siis selgub, et kogu aruandeperioodil jooksul kustutati nõrga õppedukuse ja õppetööst mitteosavõtmise tõttu 70—75% väljalangevuse üldarvust. Seega peituvad väljalangevuse juured õppetöö korralduses: edasijõudmatuses ja õppedistsiplinis, mis aga omavahel on tihedasti seotud.

Peamine küsimus on selles, kuidas töötada olemasolevate üliõpilastega, kuidas sisendada neile armastust oma eriala vastu, kuidas kasvatada neis kohuse- ja vastutustunnet. Ja siin kerkib esiplaanile õppejõud kui kasvataja, tema pedagoogiline meisterlikkus, tahe ja vastutustunne tema hoolde usaldatud noore inimese saatuse eest. Tööline tehases peab toorainest tegema detaili ilma praagit ja täies vastavuses nõuetele. Õppejõud tuleb vormida spetsialist elavast inimesest ja seda vastutust tuleb tunnetada.

Õppetöö vahetuks näitajaks on õppedukus, mis kujuneb eksamisessiooni tulemuste alu-

sel. Aruandeperioodil on toimunud õppedukuse pidev tõus.

Rõõmustav on tõdeda, et aruandeperioodil on esimese kursuse õppedukuse pidevalt tõusnud. See on saavutatud eelkõige üldteoreetiliste õppeainete teaduskonna kateedrite süstemaatilise tööga. Esimese ja teise kursuse õppedukuse tõstmiseks on veel palju võimalusi, mida tuleb maksimaalselt kasutada. Selleks on tarvis alates õppetöö esimestest päevadest luua õppimise tungiva vajaduse õhkkond ja tagada range õppedistsipliini nõuete täitmine.

Eriti suur vastutus langeb esimesel ja teisel kursusel rühmajuhendajatele ja nende asetäitjatele. Rühmajuhendajatel on tarvis tundma õppida iga üliõpilast individuaalselt ja jälgida nende töö käiku. Ei tohi unustada, et esimeste kursuste üliõpilased on enamasti aastates, kui välismõjud avaldavad sügavat mõju. Paljudel juhtudel tulevad noored instituuti kaugematest kodudest ja nõrgeneb kodu kasvatus mõju. Siin on vaja suurt tähelepanu ja taktitunnet, et noor üliõpilane elaks sisse tervesse töökeskkonda. Parteikomitee on seni pidevalt jälginud ja tundma õppinud rühmajuhendajate tööd ja peab selle tegevuse jätkamist väga tähtsaks ülesandeks.

Õppimisest rääkides ei saa mööda minna õhtusest ja kaugõppevormist, kus üliõpilaste arv moodustab poole meie üliõpilaskontingendist. Möödunud õppeaastal oli õhtuse teaduskonna õppedukuse 59,9% ja kaugõppe teaduskonnas 32,0%. Tõsi, viimastel aastatel võib täheldada aeglast õppedukuse tõusu, kuid seni saavutatud tase on lubamatult madal. Madala õppedukuse tõltu kustutatakse igal aastal 650—700 õhtu- ja kaugüliõpilast. Möödunud aastal kustutati kaugõppe teaduskonnast 18,5% üliõpilaste

üldarvust, seega peaaegu terve aasta vastuvõtt.

Teadustöö on kõrgkooli tegevuse teine tähtsam tööloik. Aruandeperioodil on instituudis toimunud rida positiivseid niukeid teadustöö organiseerimisel ja tulemustes. Viidi läbi teadustöö temaatika korrastamine ja koondamine tähtsamateks uurimissuundadeks. Selle abinõu rakendamine võimaldas kontsentreerida jõude tähtsamate ülesannete lahendamiseks.

Instituut on praegu keskuseks kolme meie vabariigi teadusliku programmi juhtimisel (põlevikivi kompleksne kasutamine — juhendaja prof. A. Aarna, fosforiidite kompleksne kasutamine — juhendaja prof. M. Veiderma ja probleem-orienteeritud miniarvutid — juhendaja akad. B. Tammi).

Õppe- ja teadustöö kvaliteedi tõstmisel on suur tähtsus õppejõudude teaduslikul kvalifikatsioonil. Praegu on 67% meie õppejõududest teadusliku kraadi või kutsega. Me oleme praegu teaduslikku kraadi ja kutset omavate õppejõudude arvu poolest lähenemas optimaalsele piirile, sest alati peab olema järelkasv noorte õppejõudude näol, kes pole veel jõudnud omandada teaduslikku kraadi.

Aruandeperioodil kaitsesid doktori väitekirju E. Linnaks, V. Reiman, J. Livšits, V. Kozlov, H. Tiismus, A. Gorjatšova. Teaduslik-pedagoogilise kaadri ettevalmistamise tähtsaks vormiks on aspirantuur. Aspirantuuri töö kulgeb üldiselt normaalselt. Vastuvõtu- plaanide kohaselt on instituudis olnud 90—100 aspiranti, neist 35—40 statsionaarset. Üle 80% aspirantidest lõpetab aspirantuuri väitekirja esitamisega, mida tuleb lugeda loomulikuks. Aspirantuuri laiendamiseks

(Järg 2. lk.)

### KES KUS MIS

#### REKTORAADI NÕUPEIDAMISEL

arutati teisipäeval järgmisel küsimusi. Komsomolorganisatsiooni osast õppetöö korraldamisel ja õppedukuse tõstmisel rääkis ELKNU TPI Komitee sekretär asetäitja A. V. Veder. Kokkuvõttes üliõpilaste suvisest tööst 1978. a. tegi komsomolkomitee olimesektori juhataja F. Piksarv. Tootmispraktika tulemustest 1977/78. õ.-a. ja selle organiseerimisest 1979. a. TPI, vennasvabariikide ja teiste sotsialistlike üliõpilastele kõneles tootmispraktika osakonna juhataja A. Toomsoo. Tutvuti ka mehaanika teaduskonna nõukogu tegevusega, TP ajaloo koostamise ettevalmistustöödega, ajakirja «Вестник высшей школы» kasutamise ja TPI muuseumi eksponaatidega.

#### TPI TÖÖTAJATE POLIITSEMINAR

toimus 14. novembril. Loenguga «NLKP välispoliitika aktuaalseid küsimusi» esines v.-õp. H. Vainu.

#### TERVISE RAHVÄLKOOLIS

oli 14. novembril dr. Jüri Raudsepa loeng «Vähkkasvajate psühholoogiatikast».

#### NOORLEKTORITELE

oli 15. novembril õppus «Eestijate keelepruugist». Esines E. Riikola.

#### TPI JA AASTA 1980

Niisugune teema oli kõne all 15. novembril aulas. Saadi teada, mis saab meie ühiskonnast, õppepraktikast, EÜE-80-st.

#### TRADITSIOONILINE KORVPALLISHOW

oli kolmapäeval Spordihoones. Osalesid kahekordne võitja «Kapa», praegune karikaomanik «Noorte Hääl», kahekordne pronks ELKNU KK ja meie komsomolkomitee, kolmekordne hõbedamannik. Seejärel võitjaks krooniti «Kapa».

#### VEEL SPORDITEATEID

\* 22. novembril kell 17.00 on Spordihoones korvpall.  
\* Naiste korvpallitreeningud Spordihoones teisipäeviti kell 17.30—19.00, reedeti 19.00—20.30.  
\* Suusamatkakooli avadrüüt oli «Eva» klubis 15. novembril.  
\* Õppejõud ja teenistujad! Teil ja teie perekonnaliikmetel on võimalik igal pühapäeval kell 9.00—10.30 kasutada spordiväljakuks Spordihoonet.

#### MULTIFILMIDE ÕHTU

oli lastele kavas eile aulas.

TALLINNA RAHVÄLKOOLIDE NÕUKOGU TEATAB, et lektoriteis- teriikuse rahvaühikooli (rektor Kaare Toom) ootab kuulajaid esimesele õppusele 20. novembril kell 19.00 EKP KK Poliitiharidusmajas Sakala 3. Informatsiooni saab telefonil 445-019.

#### FILMIKLUBIS

oli teisipäeval järjekordne prantsuse filmikunsti õhtu.

#### ATEISMILUBI «ATHEOS»

teeb täna «Pikos» küsimuste-vaatuse õhtu. Külalasku Oja. Tordiviktorin. Küüniavalgus. Tehtsmu- sika.

#### ESMASPÄEVAL, 20. NOVEMBRIL «PIKOS»

kell 19.00 külas TPI lõpetanud kirjanikud E. Vagema, M. Saat, A. Valtor, J. Jõerüüt, V. Beekman. Leitakse vastus küsimusele, kas üliõpilaskond kujutab endast jõudu kaasajaga ühiskonnas. Enesest mõista, et tuleb teistigi küsimusi (vt. ka 3. lk.)

# TEHTUD ON PALJU, TEHA VEELGI ROHKEM

(Algus 1. lk.)

instituidis puudub praegu vajadus, kuid tarvis on tõsta suundspirantuuri osa. Meil on palju erialasid, kus me ise teaduslik-pedagoogilist kaadrit ette ei valmistata ja suundspirantuur on siin ainsaks võimaluseks. Samal ajal tuleb arvestada, et noore teaduri töötamine kolme aasta jooksul teises teadustöö osakonnas annab väga palju kogemusi ja suurendab inimese silmaringi.

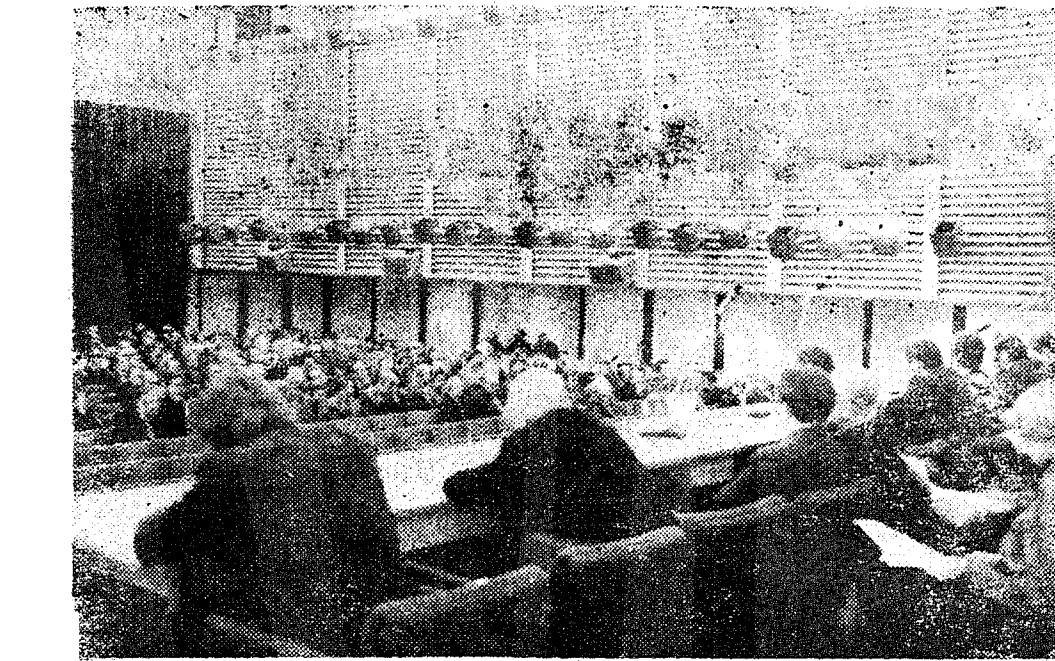
## IDEOLOOGIATÖÖ

Juhindudes NLKP XXV kongressi poolt seatud konkreetsetest ideoloogilise töö tähtsusest ülesannetest ja eelmise TPI parteiorganisatsiooni aruande-valmiskooseleku otsustest on parteikomitee ja teaduskondade parteibürood teinud ära suure töö.

Eelkõige tuleb märkida, et on täiustatud kogu ideoloogilise töö planeerimist. Instituudi spetsiifika tingib vajaduse komplekssete plaanide koostamiseks. Juba 1968. a. koostas TPI «Üliõpilaste kommunistliku kasvatusprogrammi» kogu õppeajaks.

Peale süstemaatiliste, perspektiiv- ja jooksivate plaanide kuulub väga oluline koht konkreetsete ürituste plaanidele. Parteikomitee, parteibüroode ning instituudi kommunistide eestvedamise tulemusena on instituit suutnud täita tema ees seisvad ülesanded ja samuti kindlustada väga mitmesuguste ürituste kordaminekut. Näiteks Suure Sotsialistliku Oktoobri-revolutsiooni 60. aastapäeva tähistamine, laiaulatuslik töö uue konstitutsiooni projekti aktiivsel läbiarutamisel ning vastu võetud liidu- ja vabariikide põhiseaduste tundmaõppimisel ja realiseerimisel. Instituudis on läbi viidud vastav tööd (õppised, vestlused, teoreetiline konverents jne.) L. I. Brežnevi raamatute «Väike maa» ja «Taassünd» tundmaõppimiseks. Arutati läbi konkreetsete ülesanded, mis tulenevad NLKP KK 1978. a. juuliplaanist otsustest «NSV Liidu põllumajanduse edasiarendamisest». Sellest, et ka siin TPI inimeste sõnad ja teod lahku ei lähe, oleme juba rääkinud.

Parteiharidussüsteemist. Instituidis funktsioneerib edukalt EKP Tallinna Linnakomitee Marksismi-Leninismi Ülikooli



♦ Vaade koosoleku auditooriumile.

SVEN ARBETI foto.

filiiaal, mille juhatajaks on teadusliku kommunismi kateedri dotsent R. Lami.

Kindla koha on omandanud ühiskondlike erialade teaduskond (UET), endine dekaan R. Otsepp, moodunud sügisest peale T. Härm. Antud aastal õppis seal 29% päevase osakonna üliõpilastest 23 erialal.

Populaarsuse on võitnud keelte, täppisteaduste ja kujutava kunsti rahvapärlkoolid.

Parteikomitee ja rektoraadi ühistööna koostati ja kehtestati 1976. a. kevadel «Instituudi näitagitatsiooni korraldamise ja kunstilise kujundamise juhend». See on aidanud tõsta ka näitagitatsiooni osa instituudis. Näitagitatsiooni paremustamisel on kindel teene raamatukogu töötajatel, kes on organiseerinud temaatilisi kirjandusnäitusi.

Ideoloogiatöö valdkonnas kuulub eriline koht TPI õppejõudude loengulisele tööle. Suur osa Tallinnas loetavatest loengutest kuulub meie lektoritele, kes ainult 1977. a. lugesis umbes 6000 loengut. Aktiivselt võtavad loengulisest tööst osa majandusteaduskonna õppejõud.

Aruandeperioodil on instituudis läbi viidud laialdane sotsialpatriootiline kasvatustöö, mis haaras nii üliõpilaste kui kogu instituudi kollektiivi tervikuna.

## AMETIÜHINGUORGANISATSIONI TÖÖST

Ametiühingukomitee üheks tähtsamaks töösuunaks koos administratsiooniorganisatsiooniga on instituudisese ja õpperahmadevahelise sotsialistliku võistluse organiseerimine ja läbiviimine, sotsialistliku võistluse uute vormide arendamine. 1976. a. töötulemuste eest saavutati üleliidulises sotsialistlikus võistluses üliõpilaste olme-, töö- ja puhkeingimuste alal III koht rahalise preemiaga. Teist aastat järjest võtab TPI kollektiiv osa üleliidulise ja vabariikliku töötavate naiste töö-, puhke- ja olmeingimuste alasest konkursist. 1977. töötulemuste eest saavutas TPI kollektiiv üleliidulises kõrgkoolidevahelises sotsialistlikus võistluses 860 kõrgkooli hulgas II koha koos rahalise preemiaga 30 000 rubla, mis 70% ulatuses maksti töötajatele välja.

Sotsialistliku võistluse uudsetest vormidest võiks nimetada sotsialistliku võistluse organiseerimist taidluskollektiivide vahel.

Ametiühingukomiteeorganisatsiooni tegevuses on kindel koht töö- ja palgaküsimustega seotud probleemidel.

Tõsiselt tähelepanu on aruandeperioodil pööratud materiaal- ja moraalsele stimuleerimisele instituudis ja on ka-

vandatud rida abinõusid selle täiustamiseks.

Ametiühingukomitee juhtimisel töötab Üliõpilasklubi, mis omab suurt tähtsust üliõpilaste esteetiliselt ja eetilisele kasvatus- mised.

A/ü-komitee juures töötav Spordiklubi on X viisaastakul ette valmistanud 3625 VTK-märklasi. Sellest arvust järeldub, et igal aastal valmistame ette 725 VTK-märklasi. Aastas täidavad III spordijärku umbes 500—600 inimest, 200—400 üliõpilast tulevad toime II spordijärguga.

## KOMSOMOLI-ORGANISATSIONI TEGEVUSEST

1. oktoobri seisuga on meil 4767 ÜLKNÜ liiget. Vastuvõtt ÜLKNÜ-sse on olnud siiski väike, meie instituudi üliõpilaste hulgas igal aastal umbes 30—40 inimest. Loomulikult ei tähenda see seda, et igalühel ca 350-st mittekommunistlikust noorest peaks komsomoli vastu võtma, kuid siin on veel meie komsomoliorganisatsioonis palju ära teha, et parimald kaasata organisatsiooni tegevusse.

Komsomolikomitees, kuhu moodunud konverentsil valiti 30 liiget, on NLKP liikmeid ja liikmekandidaate 7, teaduskondade komsomolibüroodesse on valitud 12 noort kommunisti.

Need arvud näitavad, et on olemas tugev parteiline tuumik, mis juhib meie komsomoliorganisatsiooni tegevust ning pidevalt tuleb väärikat täiendust meie komsomoliorganisatsiooni üliõpilaste — NLKP liikmete näol. Suure kvaliteetse sammu edasi on teinud ÜPP süsteem, seda tänu komsomoli ja parteiorganisatsiooni ning õppejõudude kaadri tihedale koostööle. Komsomoliorganisatsiooni eestvedamisel jätkub selliste suurürituste läbiviimine nagu rahvastepöörde päevad, aktiivselt juhendatakse huvialaklubide tegevust. On ju viimased kohaks, kus üliõpilased tõesti kinnistavad oma õpitud teadmisi praktilises elus.

Sisukamaks ja arvukamaks on muutunud komsomolikomitee rahvusvahelised sidemed.

Instituudi õppejõudude tööst- mised on teinud komsomoliorganisatsiooni. Samal ajal on probleemiks number üks ikkagi väljalangevus ja selle põhjused.

## RAHVAKONTROLLI TÖÖST

Instituudis töötab rahvakontrolli peagrupp ja 10 tsehhigrupp, mille koosseisu kuulub kokku 149 õppejõudu, teenistujat ja üliõpilast. On moodustatud õppetöö-, teadustöö-, ühiselamute ja majandustegevuse kontrollid ning õppe- ja informatsioonisektorid.

Üheks ulatuslikumaks tööks on olnud nõrgemate õpperühmade mahajäämuse põhjuste ja nende õppejõudude teostamiseks kavandatud abinõude ellurakendamise kontrollimine. Pidevalt on valikulise kontrolli objektiks olnud meetodilise materjalide olemasolu kaalderites. Sel alal võib täheldada olukorra paranemist.

Üheks ulatuslikumaks ettevõtmiseks on olnud üleinstituudiline elektrienergia kasutamise kontroll, mille käigus selgus mitmeid puudusi. Rohkesti tegemist on olnud, eriti mõeldunud talvel, õppekorpusste 6, 7 ja 8. halva kütmise pärast. Pidevalt on luubi all olnud töötaja kasutamine.

Parteioorganisatsioonid peavad püüdma vähendada rahvakontrolli aktiivi vahetumist, mis seni on liiga suur olnud.

Sm. Tals lõpetas parteikomitee aruande ülevaadetega administratsiooni üle parteilist kontrolli teostavate komisjonide tööst ja siseorganisatsioonilistest tööst.

Järgnesid sõnavõttud.

vad soovida, püüdes ni W ja seda- gi mitte isas peasa.

Tuleks tulemusrikkamalt ühendada majanduskogude, komsomoliorganisatsiooni ja haldusorganite ühiselamulane töö. Rakendada rohkem üliõpilaste materiaalseid varustusi. Majanduskogude esinagu regulaarselt aruannetega teaduskondade komsomolibüroode tasemel.

Rektor akad. BORIS TAMM tõi esile mõned momendid meie elus.

Noore põlvkonna ideoloogilise kasvatuse küsimused on ja jäävad alati aktuaalseks probleemiks. Tulevikus peab omandama põhitõed, parteiline kasvatustöö, ideoloogiatöö on väga tähtsad kohad. Eriti suur on siin ühiskonnateaduste kateedrite osa. Nad on küll palju teinud, kuid nende tegevus võiks olla efektiivsem. Head ja eeskujud väärtuslik teevad sotsiaalse kateedri liikmed, eelkõige poliitilise kasvatuse osas.

Tänuks tuleb partelaktiivi põllumajandusele TPI-poolse abi organiseerimisele.

Kas on ikka tingimata vaja stimuleerida-premeerida neid üliõpilasi, kes ühiselamuse elavad korralduskult reeglikohaselt? Juba ühiselamuse elamise fakt on neile preemiast stiimuliks.

EKP keskkomitee teaduse ja õppeasutuste osakonna juhataja ELSA GRETSKINA esitas mõningad hinnangud TPI parteiorganisatsiooni tööle. Ka ütles ta, et on vaja kompleksset lähenemist õppekasvatustööle.

# SÕNAVÕTTUDEST • SÕNAVÕTTUDEST

**Politiilise ökonomia kateedri dotsent REIN OTSEPP** peatus oma sõnavõtus poliitühendustööl. Poliitühendustöö instituudis viiakse läbi kolmes vormis: 1) massilise, 2) Marksismi-Leninismi Ülikoolis, 3) individuaalplaani alusel.

**Aruandaja iserasuseks** oli see, et võeti vastu uus NSV Liidu konstitutsioon. Suur osa tööst oli pühendatud konstitutsiooni propageerimisele. See töö toimis nõutaval ideoloogipoliitilisel tasemel. EKP Oktoobri Rajooni Komitee hindas kõrgelt füüsika kateedri dots. Voldemar Maasiku tööd, kellele anti Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukiri.

Puuduajaga võib nimetada vähest aktiivsust seminarides, kus sõna võtab vaid 1—2 kuulajat. Poliitühendustöö metoodilisele tööle on seni veel vähe tähelepanu pööratud. Selle vea peaks parandama ära loetud poliitühendustöö metoodiline nõukogu, mille esotsias seisab V. Maasik. Tähelepanu peaks pöörata ka suuremale efektiivsusele informatsiooni andmises keskkomitee. Individuaalplaanid järgi teostatavad õppejõud peaksid selle plaani ka õigeaegselt esitama.

**UET dekaan dots. TONIS HÄRM**

Üliõpilane peab olema kollektiivne juht igas mõttes. Töö UET-s annab

selleks hulga kogemusi. Ta on pidevaks komsomoliliidesandeks. Viimasel aastatel on UET tööd parandatud. Aruannet on kuulatud UET nõukogus, instituudi parteikomites ja instituudi nõukogus. Sellele vaatamata on veel probleeme. On vaja analüüsida eelmise aasta tööd tulemusi. Teaduskonna osa on väga tagasihoidlikult kajastunud kasvatus- töö plaanides. Tähtis on õppeprogrammide olemasolu. Praegu kasutatakse üleliidulist. On vaja, et noor jätkaks omandatud ühiskondlikku eriala ka peale instituudi lõpetamist. On vaja teostada 300-tunnist õppeprogrammi ning tagada selleks vastav materiaalne baas.

**A/ü-komitee esimees EBBA RÕIGAS**

A/ü aruandeperioodil on mõnes 15. oktoobril, viidi läbi raskest perioodil, kuid väga operatiivselt. Oli väga hea koostöö administratsiooni- ja parteibüroo vahel teaduskonna tasemel.

Meie eesmärk on, et komsomol ja a/ü töötaksid käsikäs. Selles osas on palju tehtud instituudi tasemel, kuid palju on veel teha õpperühmade tasandil.

Suur töö on ees töödistsipliini parandamisel. Paljusid töötajaid võib töö ajal kohata baaris,

puhvetis jm. «pubkamas». Distantsi- linn tuleb tagada kriitika, enesekriitika, teadlikkuse jne arendamisega. Tõsiselt raskusi on ajakirjanduse levitamise, eriti üliõpilaste seas. See küsimus tuleb lähemal ajal lahendada.

**ELKNÜ TPI Komitee sekretär asetäitja ANTS LIIMETS** peatus oma sõnavõtus komsomolite töö probleemidel.

EÜE-sse peaksid olema haaratud eriti ehitusteaduskonna üliõpilased. Kuid nagu näitavad kogemused, ei kõlba paljud TPI üliõpilased me e i s t r i t e k s, seda kohta täidavad teiste kõrgkoolide üliõpilased. Malevasse peaks suunama I—II kursuse üliõpilasi, siis kasvab järjepidevus.

Üliõpilasi tuleb ära kasutada ka instituudisest väljaspool.

Teiseks — ühiselamuprobleem. On vaja tõsta majanduskogude osa. Esile võiks tõsta neid, kes ei riku korda. Rohkem peaks hooldama vaba aja veetmise eest.

Koemandaks — kaadriprobleemid komsomolis. Seda tööd asus juhtima Aivi Luks. Teretunud üritusi oli teaduskondade komsomolibüroode sekretäride seminar augustis.

Aruandus-valmiskonverentsid teaduskondades: tuleb ära märkida

elektroenergeetika teaduskonna head tööd, kes suutsid lühikese aja- ga konverentsi organiseerida. Kõige paremini viis oma konverentsi läbi keemiateaduskond. On tõusnud komsomoliteadustööle.

**E-teaduskonna tudeng MARGUS LEIVO** rääkis ühiselamute.

TPI üliõpilastel on hulk õigusi, kuid ka palju kohustusi. Viimasest jääb mõnesid vahel tähtmata. Näiteks: ühiselamus on probleemiks suhteliselt madala hõlga õigeaegne tasumine. Ühiselamuvälve ei täida oma ülesanded lubade kontrollimise. Välve tegevuseks on jäänud vaid üliõpilaste telefonide kutsumine. Ettepanek: et tösta välve efektiivsust, tuleks välja töötada stimuleerimissüsteem. Hindajateks oleksid ühiselamunõukogu ja komandant.

Telefonid võiksid olla ka korrustel.

II ü/e duširuumides on 20 dušiko- hast korras vaid 3. Remondiga värviti vaid duširuumi seinad, suures osas jäi kõik muutumatuks. I ü/e duširuum on remondiks suletud, avamisel selgub, mis tehtud.

Õppejõudude ja dekaanaadi kontroll peaks haarata ka muud ruume peale elutubade.

Vaigustingimused koridorides jäta-

# Üliõpilane & kirjandus

\* Noored inimesed esitasid oma loomingut, oma arusaamist ja mõtteid elust. See on tere tulekut ja huvitav.

\* On väga palju sünget ja naturalistlikku... Ei, see on isiklikest kogemustest ja liigest eruditsioonist rikkamata (või rikkamata) nooruki halastamatult eluvaatlus...

\* Nad on terase pilguga, tundlikud ja otsekohesed. Värsid ja jutud nagu fotod inimestest, elust ja asjadest.

\* Küllap on teaduslik-tehniline revolutsioon esile kutsunud «moodsid luule», kus lüürilise pärlina sätenas Kirsti Oidekivi

## Veel üks arvamus

30. oktoobril Taidlejate Majas toimunud Noorte Autorite Koostamise ja meie Raamatuseõpetajate Klubi ühisüritus tõi kokku oodatust vähemgi publikut, kelle kohta häälekajajate hulga eest oli küll õhtu lõpus) mainis, et publik oli m.a.g.e. Mida see küll tähendas? Mida siis publik tegevat oleks pidanud? Dispuuteerima? Vahele hüüdma? Kas ise deklameerima? Deklareerima? Vahest küll. Elamus oli niisugune suurem kui praegu — ehk-ki mitte nii akadeemiline. Kuigi see minu arust küll puudus ei ole, ka noorte puhul mitte. Aga noored need just ju esinesid. Oma loominguga. Omaloominguga. Deklameerides. Täpselt teadmatagi, mida ja kellele deklameerides. Püüdes vähesega paljut öelda. Vahel ka vastupidi. Soov oli igal ühel hea. Tahkest ei tulnud kellelgi puudu, küll aga kogemused, mis oleksid lüüdnud lihvida lauseid mõtteile vastavaiks — kas lihtsaks või müstilisteks. Just nagu kellelegi meeldis.

Oli luulet, oli proosat — jut-

## SUVALISI MULJEKILDE NAK-i LOOMINGUÕHTULT

oma värsside esitamisel. Üllatav oli Andrus Rõugu peen detailitaju («Kaks pidulikku pluuksi» jt.).

\* Kaasaegse maailma pilt proosas peegeldab puudusi, rohkem võiks olla võitlevat hoiakut.

\* Arvan, et kriitika ja kahtlemine viib elu edasi. Seda neil oli.

\* Edaspidiseks rohkem südist avalikke esinemisi. Tunde- ja laadilt vahest mitte nii kaleidoskoopilisi, vaid rohkem teemaalistsuunilisi, mis kuulajaskonda rohkem haaraks.

30. novembril algusega kell 14.30 toimub Teadusliku Raamatukogu lugemissaalis (Ehitajate 5) järjekordne informiin, s. t. viktoriin raamatukogu kataloogide, teatmeteoste ja bibliograafiaväljaannete tundmises, talbukuses ja vaimukuses. Tänavune informiin on pühendatud ÜLNÜ 60. aastapäevale.

Jõukatsumisele ootame esimese kursuse õpperühmade 3-liikmelisi võistkondi, rühma-kaaslasti põlalt hoidma ja kaasa elama. Käesolevad bibliograafiaõppused peaksid looma kõigile eeldused edukaks osalemiseks. Paremaid ootavad auhindad!

28. novembril kell 14.00 tutvustatakse lugemissaali rõdul võistluse juhendit ja käiku, kasutatavaid teatmeteoseid ning punktide arvestust. Osavõttust palume teatada hiljemalt 27. novembriks valvibliograafiale või telefonil 537-353.

Kutsume informiinist osa võtma ka suurt ringi — kõiki

## INFORMIIN

TP lugejaid. Iga vastuse juurde palume tingimata märkida andmed allika kohta: teatmeteose või bibliograafiaväljaande pealkiri, köite number, kirje järjenumber (bibliograafiaväljaannete puhul). Iga õige vastus koos korrektse viitega allikale annab 2 punkti. Kõik küsimused on lahendatavad TPI raamatukogu teatmekogu baasil.

Vastused palume tuua hiljemalt 28. novembril valvibliograafi kätte (lugemissaali rõdul). Vastustele lisage ees- ja perekonnanimi; õpperühm või töökoht TPI-s, telefoninumber. Oiged vastused teeme teatavaks ja auhindu jagame võistkondadevahelise informiini aluses, 30. novembril kell 14.30 raamatukogu lugemissaalis.

### TEADUSLIK RAAMATUKOGU ÜLNÜ TPI KOMITEE

## 2 X NAK

kunstikupsemaid töid hakkasid avaldama meie vormikindla luule suurmeisterid — lüürik Betti Alver ja tollal romantiline Mart Raud. Oskuslikult kindlatele värsijalgadele pandud luule on sageli haarav veel nüüdki, vabavärsi võidutsemise ajal, sest et ta tundub kuulajale kui tõrniliselt helisema pandud sõna, muusikata laul. Sellist parimat mõtet «vanamoeliste» oli K. Oidekivi luules ja ka T. Raudalaineni ütlemites. Eks naisautoritel on üldiselt ikka omasem lüürilisem põhitoon, nii tundus ka sel õhtul. J. Ürt meeldis aga luuleõhtul lossis oma sõnarammi vabamal käsitamisel enam kui kahes trohheelises jutustavas luuletuses lähiveergudel.

Lühiproosa esitajast alustas A. Roosileht huvitavapuudilise looga elu lõppjaamast. Nii «Polütehnikus» kui ka Taidle-

## SUURE RINGI KÜSIMUSED

1. Millises linnas toimus SDAJ (Saksa noorsooorganisatsioon) asutatav kongress 1968. aastal?
2. Kes oli Somaali DV kultuuri ja kõrghariduse minister (seisuga juuli 1977)?
3. Mida tähendab lühend CUAC?
4. 1842. aastal hakkas Ema- jõel ja Peipsil liikuma esimene aurulaev. Mis nime see kandis?
5. Millises 1976. aastal ilmunud eestikeelses artiklis käsitleti Gajja Rahvusparki?
6. Kui suur oli Aafrika uraaniotodang 1961. aastal?
7. Milline Gustave Flaubert'i teos ümises Eestis 1931. aastal?
8. Kes oli Lola Monte? Millega ta tegeles oma elu neli viimast kuud?
9. Millisest Eesti NSV raamatukogust võib leida ajakirja «SIAM Journal on Computing» 1975. aastakäigu?
10. Millises ülikoolides õppis 1976. aasta Nobeli preemia laureaat M. Friedmann?

jate Majas esitatud J. Habichti proosapalad näitasid ta hea kujutlusvõimega ja sõnarikast sulge. Mõnusaad mõtte- ja vormileide oli ka teistel noortel autoritel.

Ei osanud vastust leida küsimusele, mis puudutab kuulud palade teemade ringi. Miks oli nii vähe lustakamaid ütlemissi ja humor puudus hoopis? Lõbusamate ridadega esines vaid U. Mikko. Ridamisi mõtteid suurest ja surmast.

Noorte autorite meelsteemaks oletasin teisi, optimistlikumaid. Üritust 2X NAK, mis teenis soovi tuua keskmine kõrgkooli, eriti tehnikakooli tudeng lähemale kirjandusele, tuleb igati tervitada ja võimalusel korrata. Kahjuks oli kuulajate seas, kellest poole moodustasid teiste kõrgkoolide üliõpilased, meie instituudist peamiselt naisperekonda. Nende meeskoolleegid oli vaid mõni üksik. Mida edasi teha, et neid rohkem oleks?

OTTO ROOTS

## 1. Mida arvate oma üliõpilasaastaist TPI-s?

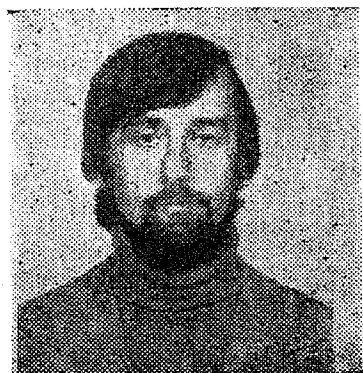
## 2. Milles seisneb üliõpilaskonna jõud kaasajal?



VLADIMIR BEKMAN

1. Kahtlemata olid toredad aastad, vaatamata raskustele, mida oli mitut liiki. Need aastad andsid peale üldise kõrgema poliitilise hariduse ka mõned edaspilised elus väga vajalikud oskused, millest esikohale seaksin loogilise ja ratsionaalse — n.ö. insenerliku mõtlemise oskuse.

2. Samas, milles ta seisnes eilegi — nimelt selles, et täna üliõpilaskond moodustab homse intelligentsi, kes on kutsutud ja seatud kujundama oma aja vaimset palee. Erinevus on vahest selles, et tänapäeval muutub üliõpilaskond järjest arvukamaks, tema osakaal suureneb. Küsimus on ainult selles, et kvantiteedi arvel mitte lasta allapoole libiseda kvaliteedit, hoida vaimuse ja intelligentsuse tasandit, mis kord saavutatud, püüda seda pigem vähenõuvalt tösta, kui vastupidi.



JAAK JOERÜÜT

1. Arvan, et see aeg oli mul teistsugune kui teistel teistsugune, kui see oleks praegu. Igahõega on täpselt samuti, kui vaid viitsitaks tähele panna. Minu üliõpilase oli tikk minu elust, tihedalt seotud elinevad eluga, paljus mõjutav edasist elukäiku. Isiklikest asjust ilipalju,

et jõudsin kaks korda eksmatruku-leeruda ja kaks korda taastuda, olla päevane ja olla õhtune üliõpilane, teha eksameid ja arvestusi eks-ternina (seda küll TRÜ-s), teha väga häid sessioone ja elada läbi ka täielikku tüüpmust ees ootavast eksamist, ning sel puhul korduvalt läbi kukkuda. Aga nagu öeldud, see kõik on isiklik ja sin kirjas vaid seepärast, et tahan tagantjärele öelda — ma ei oska ega taha absolu-tiseerida üliõpilasaega millekski väga eriliseks ega väga harilikuks. Kõik asjad tulevad elus üksteise jä-rele, periood, mil olakse üliõpilane, jääb erakorraliselt vaid silks, kui edasi enam midagi ei tule. See on vana ja natuke nukker tõde, nukker seepärast, et seda ikka ja jälle peab kordama.

Veelikord isiklikuks minnes — mistahes aeg elust jääb mulle meelde enamasti inimeste kaudu. On miliaigi suheldud sind huvitava isiksusega — on olemas ka see aeg, TPI puhul teen viitsaka kummarduse paljudele õppejõududele ja kaasüliõpilastele, eraldi aga kahele inimesele, kes mu elus tõesti olulist rolli mängisid, need on majandusteaduskonna dekaan Juhana Toomaspoeg ja professor Uno Mereste.

2. Üliõpilastest ja nende rollist kirjutatakse kõigis ühiskondades raamatuid. Kümnete kaupa ja pidevalt. Nõustudes paljuga, mida on uuritud ja järeldatud, on mul tunne, et praeguse mõne lausega tuleb öelda vaid üht — mõtlege. Mõtle-misoskuse puudus minust noorem-te juures on minu valusamaid kogemu-vimast aastate jooksul. Ja nii ma vastangi sellele kütmusele «teist poolt». El saa olla mingit üliõpilaskonna teadlikku ooa, kind-lalt suuniltatud jõudu, kui puudub mõtlemisoskus, mõtlemisvõime ja mõtlemistaha. Igal üliõpilasel on oma eriala, eriala raames on vajalik teatud teadmised ja oskused. See on minimum, see on A ja O. Ent mõtlemisse puutub kõik. Ütlek-sin, et see, kes ei tee endale sel-geks, kus ta elab, miks ta õpib, milline on maailm ja mis oli eile, see jääbki A ja O juurde, kaeval on auk, tühnik ja ma tõesti ei tea, kuidas ta mõne aja pärast selles maailmas hakkama saab.

Pole mõtlemist, pole ka jõudu. Eelmise kümme aastat läendaksin nüüd nii, et mingil moel, jah, erineb üliõpilasega kõigi muust elust. Kui siis mõtlemine ei hakata selles vanuses, on hiljem juba vähe lootust.



ENN VETEMAA

1. Pole veel näinud ansamatki inimest — olgu nad või eksmatruku-leeritudki — kes oma tudengiaas-tatest halba meenutaks. Huvitav, kuidas kõik raske ja ebameeldiv unub isegi eksamatseisid tuupimis-päevad ja kursuseprojektidele ku-

lutatud ööd, mis teinekord lausa hinge välja võtsid — seda enam, et olin laisavõitu ja oma aega väga kaootiliselt kasutatav üliõpilane — paistavad tagasivaates ütle mata ro-mantilisised.

A ilma mater on niisugis mälus armas, kelleleegi või milleleegi pole midagi ette heita. Kui... siis ainult endale. Tänapäeval tunduvad kesk-kooliõpetajad küpsamad olevat kui paarikümmend aastat tagasi. Minul poitud igatahes abiturientina elu suhtes küll veel mingeid arukaid ja jäbimõeldud plaane, olin lihtsalt üks keskkooli päris hästi lõpetanud poisilaps, kes loomulikult pidi kõrg-kooli astuma. Võimalik, et südames kippunuksin ma rohkem Tartusse, kuid nähtavasti mitte ka väga, sest isa-ema poputamise all elamist ei raatsinud ma internaaiale vastu küll vahetada. Tuleb välja, et olin parasjagu laisk, hellifatuud ja kind-late sihtideta tegelane. TPI keem-ia-mäeteaduskonda ma siiski sisse sain. Et saa öelda, et õppimine mul-le vastumeelt oleks olnud, keemia mõned sektorid isegi lausa kõitsid. Mäletan, kuidas me Enn Siimeriga mingit müstilisevõitu kronomeetri-list kvantitatiivset analüüsi püü-d-sime leitud, orgaanilise keemia labori õppetunde end mulle aga veel praegugi kutsuvat... unenäguks. TPI ma küll lõpetasin, kuid õiget

inseneri minust ikkagi ei tulnud. Arusaamisest, et mul tubil tootmis-juhil omadusi mitte raasugi pole ja et ma just tehniliste talentide pool-tel tõeline kobakäpp olen, jõudsin ma õnneks neljandal kursusel. Tootmispraktikal — kohta ja inimesi ma parem ei nimeta — oli meil te-hase õuei üks katkine pump. Täht-salt koputasin ma sellele igal hom-mikul jalaga ning avaldasin arvamu-st, et see tuleks ikka ära paran-dada, kuidas nii passib jne. Ühel hommikul aga sattusin peale, kui üks minu kursusekaaslane, ja pea-legi tütarlaps, seda üleni õhena korda seadis. Talle tuldi appi ning pump saigi korda. Mina aga jäin muremõtetise. Täiesti loogiliselt tulin ma järeldusele, et õiget inse-neri minust nähtavasti ei saa ja et ükskõik mis alal on kole vilets üks vilets mehike olla. Kähku hakkasin end konservatooriumi vastu ette valmistama — päris otsust mulle se-lega alata muidugi ei tulnud —, sam-al ajal aga otsustasin TPI siiski lõ-petada. Päris uskumatult, kuid sel-lega ma siiski toime tulin. Minu aitudes läksid tõeks — Paberi-kombinaadis veendusin ma, et mul õiget inseneriverd ikka pole ning järgmisel sügisel pikendadesingi neid kauneid tudengiaastaid veel vile võrra. Kuigi lõpetasin Tallinna Kon-servatooriumi märksa paremini kui TPI, osutus seegi jälle riigil väha

raiskamiseks, sest helligloominguga ma praegu paraku ei tegele.

Jah, kuid kui keegi minult küsiks, et kas ma neid TPI aastaid mitte raisatud ajaks ei pea, siis läheksin isegi vihaseks. Muidugi ei pea. Nad andsid midagi seesugust, mida humanitaarala õppimine kuidagi ei anna. Ma ei tea, kas seda tuleks nimetada teaduslikuks või inseneri-likuks mõtteviisiks, aga kasu on temast igatahes. Ma ei ütle, et ma näidendeid või jutte kirjutades alati just graafikud olen joonistanud, kuid on sedagi vahel ette tulnud. Igal kompositsioonil on oma karkass ja sõimed, funktsionaalsed seosed ei valitse mitte ainult abstraktsete asjade, vaid ka näiteks näidendi-tegelaste vahel ja mõnikord aitab mõnest näiliselt keerukast suhete-puntrasst välja tõepoolest see, et võ-tad paberi ja joonistad x ja y telje. See on tehnilise hariduse üks kasu. Teine on aga ehk isegi parem: võim-alus btea tahtmise juures siiski ligikaudselt aru saada sellest, mille-ga maailma teadlased tegelevad. Sari «Moskita» on näiteks mõnuga loetav, kusjuures pühhumanitaar-lased on temaga üsna hädas.

Et tahä oma kirja-kaaraust bio-graafiat kellelegi eeskujuks tuua, pigem tuleks seda koguni häbimär-gistada, kuid tsi on see, et isegi

üks apardanud insener on TPI aastait palju tulu saanud. Olen oma tollastele õppejõududele väga tänulik, kuigi seda tänu öeldes pean silmad häbelikult maha lööma.

2. Üliõpilaskonna tähtsus maailmas aina tõuseb. Kuidas saakski see teisiti olla: vaimsete võimete ja idee-de tekkimise poolest on tudengi-vanus nähtavasti parim vanus. Üel-dude lisaandub aga veel üks isear-nis hinnatav eelis, mille üle tudeng vaevalt küll ise rõõmu meistab tun-da — ta on vaba (ja enamasti ka vaine) kaotada. Kui aga inimene ei pea oma st a t a u's q u o pärast liialt värisema, on ta üks julge inimene. Paljudest tudengitest saavad hiljem sõlides tagumiktundide tegijad, siis on «julgete mõtete maailm» ju-ba kadumisohtu. Eriti, kui üks on väarikalt posterdatud. Muidugi on ka erandeid, kuid nelle ei maksa liialt lootda. Tudeng võib ja lausa peab välja tulema kartmatute kriit-iliste mõtetega, osutama vigadele ja torustele, millest ju ilul kusagil puudub pole. Oldagu aga õgedad küll meie, keskmine põlvkond, jälle selleks kõik teeme, et mõni liiga he-le küünal ajutiselt vaka alla tagasi pistetaks... See ju põlvkondade-vaheline tööjaotus... Ni et edu!

# Õnnitleme



## LEONID BRUTUS 60

13. novembril õnnitles poliit-ökonoomia kateedri pere oma kauaaegset kolleegi dots. Leonid Brutust tema 60. sünnipäeval.

Dots. L. Brutuse töömehestaaz sai alguse 1935. aastal, pärast Pärnumaa Kaubanduskooli lõpetamist, 1939. aastal



## REIN TALVIK 50

Masinaehitustehnoloogia kateedri dotsent, kaugõppeeaduskonna dekaan Rein Talvik tähistab 18. novembril oma juubelit. Seoses selle tähtsa sündmusega soovivad töökaaslased talle palju õnne, head tervist, pikka iga, suurt edu töös ja ühiskondlikus tegevuses. Esitame talle sel puhul mõned küsimused.

Miks valisid masinaehitaja elukutse?

Kuna pole olnud kõhklusi ega hiilsemäid kahetsusi, siis ei meenu ka konkreetne «äratäha». Arvatavasti poliitõõmasinate nägemine lapsepõlves maal ja nendega tegelemine hiljem tekitas aukartuse nende loojate vastu. Nii areneski kiindumus selle ühe vanema, kuid püsivalt noore tehnikaharu vastu.

Mis tõmbab Sind pedagoogitöös?

Arvan, et loominguiline moment. Kui see, mida me õpetame ja mis me õpetame, on ära toodud plaanides ja programmides, siis aine sisu on järjest uuenevas eripärasel kirjanuses ja praktikas. See ka peab

## RAAMATU- UUDISED

- Matemaatika oskussõnastik. Tln. «Valgus», 1978. 280 lk. Tekst eesti, vene, inglise ja saksa keeles.
- Sotsialistlik maastik. Arve ja fakte. 1978. Teatmik. Tln. «Nesti Raamat», 1978. 128 lk.
- Vasilenko, E., Lamm, E. Russian on your own. Russian-english vocabulary. M. «Русский язык», 1978. 84 s.
- Англо-русский частотный словарь по электронике. М., 1977. 207 с.
- Англо-русский экономический словарь. Окколо 60 000 терминов. М., «Русский язык», 1977. 777 с.
- Боднарско-русский электро-техничный словарь. Окколо 17000 терминов. Москва-София, «Русский язык»-Техниза, 1977. 349 с.

jätkas ta õhtuti õpinguid Rahvaõppekooli kolledžis.

Suure Isamaasõja aastail võttis L. Brutus osa lahinguist Venelike Luki all, Eesti NSV ja Kuremaa vabastamisest.

1947. aastal võeti dots. L. Brutus vastu NLKP ridadesse, 1949. aastal lõpetas ta kiitusega meie instituudi majandusteaduskonna Järgnesid pikad tööd-aastad ENSV TA Majanduse Instituudis, kus ta aastail 1954—1965 töötas direktori asetäitjana teaduslikul alal.

Majanduskandidaat sai L. Brutusest 1954. aastal.

TPI-s töötab dots. L. Brutus 1965. aastast. Õppejõuna on L. Brutus väga nõudlik ja kohusetundlik. Häid tulemusi on juubilar saavutanud tudengite teadustööde juhendamisel.

L. Brutus tegeleb aktiivselt teadustööga — tema sulest on ilmunud kümnend teaduslikud ja populaarteaduslikud artiklid, mis paistavad silma suure mõtetiheduse ja range esitusloogikaga.

Aktiivne on dots. L. Brutus ühiskonnatöös. Pikka aega oli ta ühingu «NSV—Ungari» Eesti osakonna esimehe esimene asetäitja ja EKP KK parteialajaloogu Instituudi redaktsiooninõukogu toimetuskolleegeiumi liige. Praegu on ta kateedri parteigrupi organisator.

Soovime juubilarile tugevat tervist ja töötahet, rebast meelt ja uusi kordaminekuid veel paljudeks aastateks.

### KOLLEEGID

pingsalt nuputama, kuidas seda materjali õppijalle otstarbekalt esitada.

Mida nimetad oma suuremateks õnnestumisteks?

Et pole õnnestunud teha silmapaistvaid avastusi ega saanud loetavalt peavõite, siis loeksin suurimaks õnnestumiseks võimaluse õppida ja töötada heade õpetajate ja kolleegide hulgas. Samuti suurte ebaõnnestumiste puudumine.

Mille üle Sina kui dekaan kõige rohkem muret tunned?

Mulle on usaldatud kaugõppeaduskonna juhtimine. Meie instituudi õppejõud ja materiaalne baas on orienteeritud statsionaarsele õppevormile. Kaugõppealad on õhivatud kutsetöö ja perekonnamuredega. Kahe sellise suure heterogeense objekti — õpetaja ja õpetatava — töö koordineerimine selliselt, et kummagi põhitegevusest üheleäva ajaga saaks koolitada täisväärtuslikku inseneri, toob kaasa piisavalt mureid, mida tähtsuse järgi pingeritta seada on raske.

Mida soovid meie instituudi lõpetanud noortele inseneridele?

Taht ja oskust edasi õppida: alul selleks, et inseneriks saada, hiljem selleks, et inseneriks jääda või kaugemale jõuda. Vastasel juhul võib muutuda inseneri koha tähtsaks, mis ei rahulda teid ega ühiskonda.

Kui tähtsaks pead oma kätega tegemise oskust?

Peaaegu kasulikkuks ja meeldivaks. Arvan, et selle inseneri või rakendusteaduse valdkonnas töötava teaduri, kes valdab oma eriala oskustööliste töövõtteid, loomingu on küps, piisavalt, mis juurutamisel võivad muutuda suurteks, on vähem.

Töötamine jõudehetkel otstarbekalt sisustatud töökojal heade tööriistadega on meeldiv puhkus. Pealegi aitab oma kätega tegemine üleval olmeteeminduse süsteemi sagedasti ebakohti.

Kuidas oskad meelde jätta nii palju lõbusaid lugusid ja ütlemissi?

Selle koha pealt enesevaatust teinud ei ole ja vastata ei oska. Igapäevane elu asetab mind sageli olukordadesse, millest reageerimine ilma huumorita tekitab meid ja teistes kahjulikke emotsioone. Inimeste hulgas, kellele huumorimeel puudub, tunnen ennast ebamugavalt.

- Москва в цифрах 1917—1977 гг. Статистический сборник. М., «Статистика», 1977. 191 с.
- Многоязычный технический словарь по ирригации и дренажу (русско-англо-французский). Окколо 12000 терминов. (Междунар. комиссия по ирригации и дренажу, Национальный комитет СССР по ирригации и дренажу). М., «Русский язык», 1978. 648 с., ил.
- Немецко-русский словарь по автоматике и технической кибернетике. Окколо 30 000 терминов. М., «Русский язык», 1978. 580 с.
- Немецко-русский словарь по технологии машиностроения. М., «Русский язык», 1978. 569 с., ил.
- Основои понятия в энергетике. IV/6. Leipzig. Verl. für Grundstoffindustrie, 1978. 127 с. Текст парал. на 7 яз.: болг., венг., нем., польск., рум., рус., чеш.

## ● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT ●

### ÕPPEJÕUD JA TEENISTUJAD KROSSIRAJAL

- Saavutati järgmisi tulemusi:
- Naised, kuni 30 a., 500 m:**
- Ülle Jaakson (matem.) 1.46,
  - Reet Hinno (füüs. keem.) 1.48,
  - Reet Kilgas (infoteht.) 1.56
- 30—39 a., 500 m:**
- Kristi Mägi (toiduainete tehn.) 1.36,
  - Vilve Arnel (keh. kasv.) 1.42,
  - Mare Altosaar (füüs. keem.) 1.47.
- 40. a. ja vanemad 500 m:**
- Imbi Kaasik (raamatukogu) 1.00,
  - Virve Lelumees (raamatukogu) 1.04,
  - Valeida Tuutmaa (matem.) 1.06.
- Mehed, kuni 35 a., 1000 m:**
- Romeo Luks (spordiklubi) 2.57,
  - Pärtel Tõnsberg (füüs. keem.) 3.04,
  - Andres Root (statistika) 3.20.
- 35—44 a.

### PARIMAD MURDMAARAJAL MEHED

- 1000 m**
- Seider, Olvo (MA-52) 2.58,0
  - Õppik, Robert (EE-12) 2.58,8
  - Miholap, Vassili (LR-57) 2.59,7
- 3000 m**
- Tšepurko, Sergei (MM-37) 9.55,5
  - Palo, Märt (MM-71) 9.56,7
  - Krusberg, Heiki (LA-11) 10.14,8

- Ivar Tammeraid (matem.) 3.00,
  - Meelis Ideon (raamatukogu) 3.14,
  - Enn Tali (matem.) 3.42.
45. a. ja vanemad:
- Enn Tulik (eksperiment.) 3.02,
  - Ülo Rooma (ehitusökon.) 3.26,
  - Heino Koppele (matem.) 3.26.
- UNO PURRU**

### MALE

16. novembril oli traditsiooniline malematš õppejõud-tudengid. Kavas oli mängida 60-1 laual. Igal laual mängiti 2 partiid, kontrollajaga 20 min. kummalgi partneril. Kui arvestada ka loobumisevõite, siis lõppes matš õppejõudude võiduga 79:41 («tänu» vajakaäämisole tudengite spordidistantsil). Kui aga võtta faktiliselt mängitud 72 partiid, siis oli tulemus 36:36 ehk teiste sõnadega: polnud võitjaid, polnud kaotajaid, oli m.a.l.e.

### NAISED

- 500 m**
- Striz, Lena (AO-17) 1.45.1
  - Metsis, Reet (EE-11) 1.45.3
  - Roosiväl, Saima (KO-11) 1.46.9
- 1000 m**
- Tammik, Anne (EK-71) 3.49.2
  - Seim, Leili (KU-31) 4.04.9
  - Teder, Piia (KO-31) 4.05.7

### SULGPALL

TPI sulgpallisektsioon alustas hiljuti oma 15. hooaega. Selle tähtsaks oli 9. novembril toimunud aruandevalimiskokkolektsioon. Praegu tegeleb meil aktiivselt sulgpalliga 82 liiget, kellest üle poole on õhupöögilised. Kulguliselt on esindatud õppejõud ja lõpetanud.

Sulgpallurid treenivad olenevalt spordijärgust 2—4 korda nädalas, kasutades 6 vallaikut. Sektsiooni juhib 5-liikmeline büroo, mille esimeheks on Andres Sirdo. Kogu sektsiooni hingeliseks eestvedajaks

### ALEKSANDER TSESNOKOV

Naiskondadest võitis keemioteaduskond, meeskondadest elektroautomaatika.

Uidarvestuses olid kolm parimat võitkonda: I. Keemia, II. Elektroautomaatika, VII. Ehitus.

### JÜRI KIRSS TP-31

### HEI, LAULUMEHED!

EESTI NSV TEENELINE TALLINNA POLÜTEHNILISE INSTITUUDI AKADEEMILINE MEESKOOR jätkab uute liikmete vastuvõttu. Mõni sõna lähemalt TPI AM-st.

\* Tegutseb alates 1945. aastast.

\* Liikmeid, kes kord kooris laulnud, on peaaegu 1000. Hetkel on mehi üle 100.

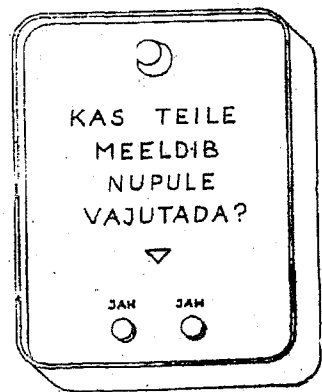
\* Eesti NSV teeneline TPI AM on rõõmistanud oma lauluga publikut paljudes Eestimaa paikades, vennasvabariikides, aga ka raja taga. Alles äsja naasis koor rahvusvaheliselt koorifestivalilt, sedapuhku Itaaliast.

\* Kuigi peamiseks tegevuseks on ja jääb laulmine, jätkub proovide ja kontsertide kõrval aega ühisteks ettevõtmisteks. Meelisüritustest väärivad mainimist igaaastane suusalaager Ötepääl, maskiballid, ühised uue aasta vastuvõtmised ja paljud teised vaba aja veetmise võimalused.

Seepärast Sina, Sina ja Sinagi, kes Sa armastad muusikat ja laulu, tule meie hulka! Ootame Sind esmaspäeval ja kolmapäeval kell 20.30 aulais.

Peatse kohtumiseni!

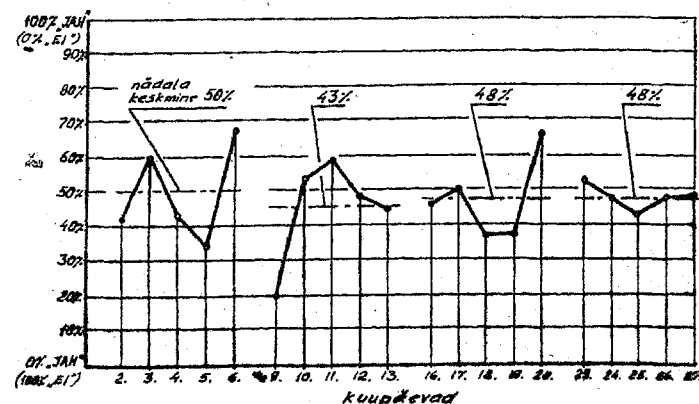
### AIN ORAV KM-32



Miks siin EI-nupp üleliigseks osutus, jäägu see lugejale väikeseks loogikamoistatuseks. Ühtlasi aga olgu selline sissejuhatus veelkordseks meelde tuletuseks peahoone söökla kasutajatele, et nad aktiivsemalt oma arvamust («Kas teile meeldis meie tänane lõuna») nupulevajutamiseks avaldaks. Nupulevajutajate «aktiiv» moodustab ikka veel kõigest 20—25% kõigist söökla lõunastajatest. Selle kinnituseks, et nupulevajutamisi ka arvesse võetakse, olgu ära toodud siinjuures graafiku kujul söökla kasutajate arvumuste oktoobrikuu kokkuvõtte.

### REIN MÄGI

### OKTOOBER 1978



# Leo Naarets



Leo Naarets sündis 30. augustil 1899. aastal Smolenskis. Gümnaasiumi lõpetas 1917. a. Edasised õpingud katkestas kodusõda. Vabatahtlikuna Punaarmee ridadesse astunud nooruk võitles seal vapralt, kuni sõja lõppedes aastal 1921. a. avanes võimalus jätkata teadmiste omandamist Kiievi Polütehnilises Instituudis.

Järgnesid tööaastad ehitusinsenerina mitmetel suurte ehitusobjektidel, millest tähelepanuväärsemaks kujunes töö Kuznetski basseini, kus tema juhendamisel ehitati rida suuri tööstushooneid ja sildu. Hiljem, 1935, siirdus Leo Naarets pedagoogna tööle Uurali Polütehnilise Instituuti.

1951. a. sügisest peale kinnitati ta vastloodud ehitusmehaanika kateedri juhataja kohale Tallinna Polütehnilises Instituudis. Nii sellel ametikohal, kus ta töötas kuni 1962. aastani, kui ka hiljem, luges ta põhiliselt dotsendina ehitusmehaanika ja laevahitusemehaanika kursusi. Pensionile läks L. Naarets 1968. aastal.

Vieikümneandatel aastatel vaimis ehitusmehaanika kateedri kandidaadidissertatsioone. Nende koostamiseks ei keeldunud dotsent Naarets, kes omas rikkalikke praktilisi ja teadusliku töö kogemusi, kunagi andmas vajalikku abi noorematele kateedrikolleegeedele. Leo Naaretsa loenguteski, mis olid väga ilmekad, kajastusid inseneritöö rikkalikud kogemused. Tema kiindumuseks teadustöö tandrill oli aga matemaatika, diferentsiaal- ja integraalvõrrandid ning hiljem numbrilised meetodid. Neid kasutas ta teaduslikus uurimistöös ehitusmehaanika valdkonnas. Koos oma õpilastega avaldas Leo Naarets rea töid numbriliste, eriti lõplike elementide meetodi rakendamisest ehitusmehaanikas.

Veel jäi Leo Naaretsal aega üle suure loodusõbrana kasvatada püsiilli ja -taimi, suvitada pikki jalg- ja mootorrattamatku kaunitesse paikadesse.

31. oktoobril katkes äkki tööka ehitusmehaanika elutee. Tema elutööd jätkavad aga tema kolleegid, tema tütre ja ta paljud õpilased.

### Leo Naaretsat mälestades EHITUSMEHAANIKA KATEEDER

Avaldame siirast kaastunnet  
Annelly Urvetile seoses  
vanaisa

**AADU URVETI**  
surmaga.  
TP-31 ja rühmajuhendaja

Vastutav toimetaja  
**G. NAZAK**

«Таллинский политехнический», орган парткома, ректората, комитета ИКМО и профкома Таллинского политехнического института.

Trükikoda «Õhiselu»,  
Tallinn, Pikk t. 40/42.

Hind 2 kop.  
MB-09385  
Tell. nr. 2050